

www.dwr.go.th

รายงานสถานการณ์น้ำ ศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ วันพฤหัสบดีที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2550

สถานะอากาศ ความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังปานกลางจากประเทศจีนได้แผ่ลงมาปกคลุมประเทศเวียดนามตอนบนแล้ว คาดว่า จะแผ่เข้ามาปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยในวันนี้ ในขณะที่บริเวณประเทศไทยตอนบนยังคงมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ และมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ ลักษณะดังกล่าวจะทำให้เกิดพายุฤดูร้อน โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกได้บางพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคเหนือและ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน แพร่ หนองคาย เลย อุดรธานี นครพนม สกลนคร หนองบัวลำภู มุกดาหาร ชัยภูมิ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นุรีรัมย์ สุรินทร์ อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี นครราชสีมา สำหรับภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกจะได้รับผลกระทบในบ่ายวันนี้ จึงขอให้ประชาชนในบริเวณที่กล่าวมาเตรียมป้องกันอันตรายจากพายุฤดูร้อน โดยดูแลบ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างให้มั่นคงแข็งแรง รวมทั้งการหลีกเลี่ยงอยู่ใกล้บริเวณป้ายโฆษณาที่ไม่แข็งแรง ส่วนในขณะเกิดพายุฝนฟ้าคะนองไม่ควรใช้เครื่องประดับที่เป็นโลหะนำไฟฟ้า และควรปิดวิทยุ โทรศัพท์ รวมทั้งโทรศัพท์มือถือเพื่อป้องกันการเกิดฟ้าผ่าและไฟฟ้าลัดวงจร สำหรับภาคใต้จะมีฝนตกเพิ่มขึ้น และในช่วงวันที่ 12-14 เมษายน 2550 คลื่นลมในอ่าวไทยและทะเลอันดามันจะมีกำลังแรงขึ้น โดยเฉพาะบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองจะมีคลื่นสูง ประมาณ 2 เมตร ขอให้ชาวเรือเพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือในช่วงเวลาดังกล่าวไว้ด้วย

เหตุการณ์

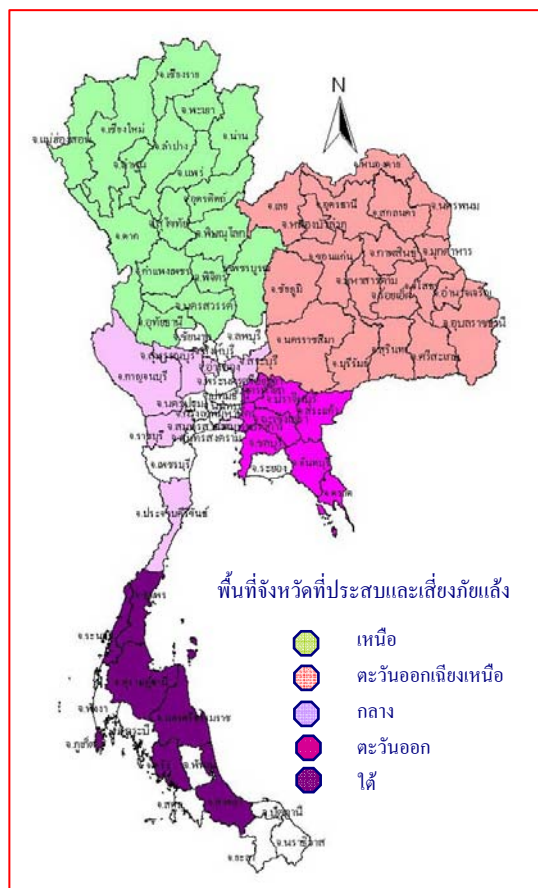
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เปิดเผยถึงสถานการณ์ภัยแล้งว่า ขณะนี้มีพื้นที่ประสบภัยแล้งรวม 59 จังหวัด 537 อำเภอ 57 กิ่งอำเภอ 3,206 ตำบล โดยแยกเป็นภาคเหนือ 17 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด ภาคกลาง 6 จังหวัด ภาคตะวันออก 8 จังหวัด และภาคใต้ 9 จังหวัด

กรมพัฒนาที่ดิน ศูนย์สารสนเทศ กรมพัฒนาที่ดินจัดทำโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลแหล่งน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) เพื่อให้ได้ฐานข้อมูลแหล่งน้ำที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องและแม่นยำในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารและการพัฒนาแหล่งน้ำ การให้ความช่วยเหลือภัยแล้งและการวางแผนพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เร่งสร้างเครือข่ายตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา

การช่วยเหลือ

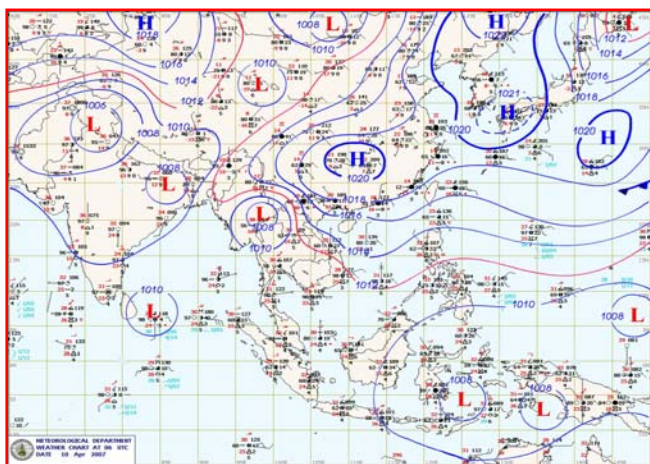
จ.ตราด แขวงทางตราดจัดกิจกรรม “รวมใจต้านภัยแล้ง” สนับสนุนรถบรรทุกน้ำออกแจกจ่ายประชาชนที่ประสบปัญหาภัยแล้ง

ปริมาณน้ำฝนรายวัน

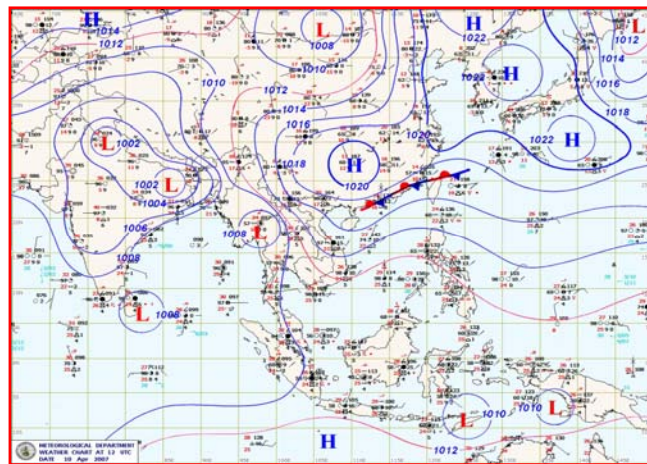
จังหวัด	5 เม.ย. 50	6 เม.ย. 50	7 เม.ย. 50	8 เม.ย. 50	9 เม.ย. 50	10 เม.ย. 50
สุราษฎร์ธานี	-	0.7	0.2	2.9	6.3	33.5
นครศรีธรรมราช	-	0.7	3.0	10.0	2.4	17.3
สงขลา	-	-	-	.2	-	16.0
พัทลุง	-	-	-	-	-	2.5
นราธิวาส	-	-	-	-	6.7	4.5

แผนที่อากาศผิวพื้น

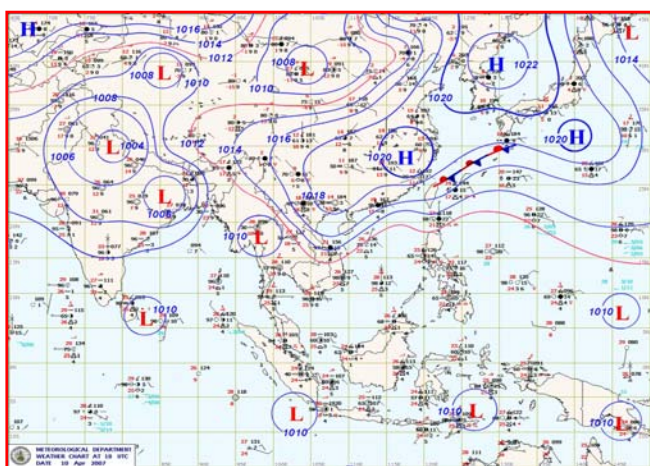
10 เม.ย. 50 เวลา 13:00 น.

1

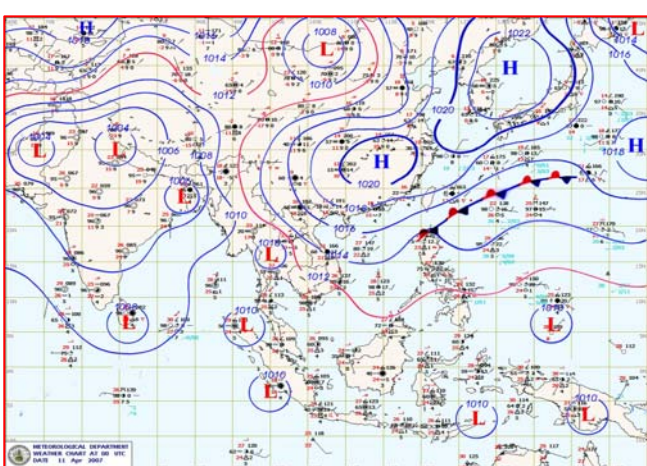
10 เม.ย. 50 เวลา 19:00 น.

2

11 เม.ย.50 เวลา 01:00 น.

3

11 เม.ย.50 เวลา 07:00 น.

4

ฐานข้อมูลแหล่งน้ำ...เปิดให้ค้นแหล่งน้ำบรรเทาแล้ง

นายรังสฤษฎ์ บุญสิน ผอ.ศูนย์สารสนเทศ กรมพัฒนาที่ดิน เผยว่า ศูนย์สารสนเทศ กรมพัฒนาที่ดินจัดทำโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลแหล่งน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) เพื่อให้ได้ฐานข้อมูลแหล่งน้ำที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องและแม่นยำในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารและการพัฒนาแหล่งน้ำ การให้ความช่วยเหลือภัยแล้ง และการวางแผนพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนต่อไป

“การเปิดฐานข้อมูลแหล่งน้ำขนาดเล็กผ่านระบบเว็บไซต์ ทำให้ทราบข้อมูลรายละเอียดที่ตั้งแหล่งน้ำได้อย่างง่ายดาย เพื่อที่ว่าเมื่อเกิดปัญหาภัยแล้งหรือขาดแคลนน้ขึ้นมา จะสามารถค้นหาแหล่งน้ำต่าง ๆ จากเว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน ว่าก่อสร้างไว้ที่ไหนบ้าง หากใกล้เคียงกับพื้นที่ของตนเองก็สามารถที่จะนำมาบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำของเกษตรกรได้ หรือหากมีน้ำหลากหรือน้ำท่วม สามารถที่จะถ่ายน้ำลงไปกับเก็บในแหล่งน้ำของกรมพัฒนาที่ดินได้อย่างไร” นาย รังสฤษฎ์ กล่าว

ผู้ที่สนใจฐานข้อมูลแหล่งน้ำขนาดเล็กของกรมพัฒนาที่ดิน สามารถสืบค้นได้ที่ <http://giswater.ddd.go.th/ddd> ผู้สนใจสามารถค้นหาที่ตั้งของโครงการแหล่งน้ำทั่วประเทศ โดยแสดงสถานการณ์แหล่งน้ำและการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นพร้อมทั้งภาพถ่ายโครงการฯ

เร่งสร้างเครือข่ายตรวจคุณภาพแม่น้ำเจ้าพระยา

จากปัญหาที่เกิดเหตุการณ์การตายของปลาในแม่น้ำเจ้าพระยา นับเป็นการสูญเสียทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศด้วย แต่ขณะนี้ที่ควรเร่งดำเนินการดูแลสัตว์น้ำต่าง ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติในแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งมีปลาอีกหลายชนิดที่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการเพาะเลี้ยงหรือเพาะเลี้ยงได้ยากยังไม่สามารถผลิตลูกพันธุ์เชิงพาณิชย์ เช่น ปลาลิ้นหมา ปลาหนวดพราหมณ์ ปลาหมอ ปลาอุก ปลากด ปลาดัง ปลาเนื้ออ่อน ปลาตะโกก หรือแม้แต่ปลาไหล ปลากระทิงและยังมีปลาอีกหลายชนิด ซึ่งปลาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรสิ่งมีชีวิตในแม่น้ำเจ้าพระยาในอนาคต จึงควรมีมาตรการฟื้นฟูทรัพยากรสิ่งมีชีวิตในแม่น้ำเจ้าพระยาหลังเกิดวิกฤติการณ์น้ำเสียผ่านไป

รองศาสตราจารย์ ดร.ประทีป ตาบทิพย์วรรณ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและอาจารย์ภาควิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เผยว่า จากเหตุการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้น ไม่ใช่ครั้งแรกแต่เป็นมาเกือบทุกปี ซึ่งหากไม่มีการให้ความรู้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง หรือดูแลสัตว์น้ำที่อยู่ตามธรรมชาติในแม่น้ำเจ้าพระยา อีกไม่นานปลาพวกนี้จะสูญพันธุ์ ซึ่งทางคณะประมงเองก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ หลังจากเกิดเหตุการณ์ทางคณะฯ ได้ให้อาจารย์และทีมงานไปติดตามสถานการณ์การตายของสัตว์น้ำและทำการเก็บคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ทั้งระดับผิวน้ำและระดับพื้นท้องน้ำ พบว่ายังมีปลาที่อยู่ในธรรมชาติอีกมากมายหลายชนิดที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีความอุดมสมบูรณ์ และควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลการแก้ไขปัญหาระยะยาว เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำซากต่อไปในอนาคต

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจับมือกันเร่งหามาตรการในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในแม่น้ำเจ้าพระยาให้ยั่งยืน กล่าวคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายตั้งระบบเตือนภัยและบูรณาการในการตรวจคุณภาพน้ำทั้งระดับผิวน้ำและระดับใต้น้ำหรือพื้นท้องน้ำ ซึ่งทาง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สามารถให้การสนับสนุน โดยมีคณาจารย์และบุคลากรที่มีศักยภาพในการช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบออนไลน์ระหว่างกัน

การอนุรักษ์แหล่งความหลากหลายทางชีวภาพและการอนุบาลพันธุ์ปลาที่อาศัยอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยาควรรับแนวทางศึกษาเพาะพันธุ์ปลาจากแม่น้ำเจ้าพระยาก่อนสัตว์น้ำหลายชนิดที่จะสูญพันธุ์ ซึ่งคณะประมงพร้อมที่จะให้ความสนับสนุนทางด้านวิชาการและการวิจัยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการเลี้ยงปลาในกระชัง ก็เกิดมีปลาตายเกือบทุกปี เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ดังนั้นเกษตรกรต้องหาแนวทางในการลดปัญหาและลดผลกระทบของการเลี้ยงปลาในกระชัง ทั้งการเลี้ยงปลาเพื่อบริโภคหรือการเลี้ยงปลาในเชิงพาณิชย์ ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของแหล่งน้ำ ขนาดของแหล่งน้ำ และคุณภาพน้ำในแหล่งนั้น ๆ การรองรับของเสียจากสิ่งขับถ่ายของสัตว์น้ำและความสามารถในการฟื้นฟูตัวของแหล่งน้ำ จำนวนกระชังหรือปริมาณสัตว์น้ำที่เลี้ยงในแหล่งน้ำนั้น ๆ และควรมีระยะห่างระหว่างกลุ่ม กระชังที่เลี้ยง แหล่งน้ำนั้นไม่ควรมีการรองรับของเสีย จนมีผลทำให้เกิดการเพิ่มธาตุอาหารในโตรเจนและฟอสฟอรัสมากเกินไปจนเกิดแพลงก์ตอนพืชมาก

สำหรับในช่วงที่แหล่งน้ำมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม เช่น การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิที่สูงขึ้นในช่วงฤดูร้อน การเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำในช่วงต้นฤดูฝน การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิและคุณภาพน้ำในช่วงฤดูฝนต่อฤดูหนาว การลดความหนาแน่นในการเลี้ยงปลาในกระชัง จะเป็นแนวทางหนึ่งในการลดความเสี่ยงจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในปลาที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งต้องการออกซิเจนสูง เช่น ปลานิล ปลาตะเพียน

การจัดการในการเลี้ยงปลาในกระชัง ก็มีส่วนสำคัญที่จะต้องพิจารณาถึงความหนาแน่นของปลาที่เลี้ยงต่อขนาดกระชัง ขนาดพื้นที่ผิวน้ำของกระชัง กระชังในส่วนที่อยู่ใต้น้ำ และปัจจัยอื่น ๆ เช่น ขนาดของปลา ปลาที่มีขนาดใหญ่มากขึ้นความต้องการออกซิเจนในน้ำย่อมมากขึ้น ยังมีจำนวนปลามากหรือปลาโตขึ้น ก็ต้องการออกซิเจนในน้ำภายในกระชังย่อมมากขึ้น ปลาในภาวะปกติมีความต้องการออกซิเจนน้อยกว่าภาวะที่ปลากินอาหาร หรือในภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ การเคลื่อนที่ สภาวะเครียดและสภาวะน้ำขุ่น ซึ่งต้องการออกซิเจนเพื่อการหายใจจะมากกว่าปกติ ชนิดของสัตว์น้ำ ก็มีผล เช่น ปลาที่มีอวัยวะช่วยหายใจ เช่น ปลาแรด ปลาดุกหรือปลาสลิดจะมีความทนทานในภาวะที่มีออกซิเจนต่ำ จะดีกว่าปลาอื่น ๆ ที่ไม่มีอวัยวะช่วยหายใจ ดังนั้นอัตราการปล่อยสัตว์น้ำในแต่ละขนาด แต่ละชนิดจึงไม่เหมือนกัน โดยปลาขนาดเล็กจะปล่อยเลี้ยงได้หนาแน่นกว่าปลาขนาดใหญ่ แต่เมื่อปลาโตขึ้นหรือเมื่อเกิดภาวะ การเปลี่ยนแปลงสภาพน้ำ เกิดน้ำขุ่น กะทันหันในช่วงต้นฤดูฝน เหล่านี้จะต้องลดจำนวนปลาในกระชังให้น้อยลง

การติดตั้งถังเติมอากาศในกระชัง มีระบบให้อากาศจากเครื่องอัดอากาศ (air compressor) ผ่านหัวเติมอากาศ (air diffuser) เพื่อให้ออกซิเจนแก่ปลาในภาวะฉุกเฉิน เช่น แหล่งน้ำที่มีสีเขียวเข้ม ให้เปิดเครื่องให้อากาศแก่ปลาในกระชังในเวลากลางคืน และเปิดใช้ในกรณีฝนตกหรือภาวะอากาศอบอ้าวฝนตกหรือคุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลงในต้นฤดูฝน หากมีระบบอากาศจะช่วยแก้ไขปัญหาลูกเงินได้

การจัดเครือข่ายเฝ้าระวัง เกษตรกรผู้เลี้ยงปลา ควรตั้งเป็นชมรมผู้เลี้ยงปลาหรือกลุ่มผู้เลี้ยง โดยมีการทำจดหมายแจ้งข่าวสารและข้อมูลต่าง ๆ ทั้งทางด้านเทคนิคและข้อมูลที่เป็นต่อการเลี้ยงปลาในกระชัง รวมถึง

การตรวจสอบคุณภาพน้ำร่วมกับหน่วยราชการในพื้นที่ในบริเวณที่เลี้ยง รวมทั้งมีสัญญาณเตือนภัยกรณีฉุกเฉิน น้ำหลากหรือน้ำได้รับสารมลพิษจากต้นน้ำ นอกจากนี้บทบาทขององค์การบริหารก็มีส่วนสำคัญในการที่ให้หน่วยราชการสนับสนุนให้ อบต.หรือจังหวัด ทำการอบรม สัมมนาให้ความรู้ในการอนุรักษ์แหล่งน้ำและการใช้ประโยชน์ร่วมกับการอุปโภค บริโภค การควบคุมดูแลการใช้สารก่อมลพิษ ที่มีผลลงไปสู่แหล่งน้ำด้วย

แนวทางทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ทางคณะประมง มก. ได้ทำการศึกษาถึงมาตรการและแนวทางเพื่อลดผลกระทบจากการเลี้ยงปลาในกระชัง ให้กับกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อปี 2547 สิ่งที่สำคัญคือหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องต้องให้คำแนะนำและให้ความรู้แก่เกษตรกร ผู้เลี้ยงปลาให้เข้าใจถึงธรรมชาติของสัตว์น้ำ เพื่อเป็นแนวทางหรือมาตรการที่เป็นรูปธรรมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดข้อขัดแย้งระหว่างผู้ใช้ประโยชน์ร่วมรายอื่น ๆ ของแหล่งน้ำและยังส่งผลกระทบไปยังการใช้ประโยชน์พื้นที่ข้างเคียงนอกแหล่งน้ำอีกด้วย

เกษตรกรท่านใดสนใจที่จะปรึกษาหรือขอคำแนะนำในการเลี้ยงหรือการเพาะพันธุ์ปลาไม่ว่าจะเพื่อบริโภคหรือการเลี้ยงปลาในเชิงพาณิชย์ สามารถติดต่อได้ที่ ภาควิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทรศัพท์ 0-2579-2924, 0-2579-7827.

ตราดจัดกิจกรรม “รวมใจต้านภัยแล้ง” นำรถบรรทุกน้ำออกแจกจ่ายประชาชน

แขวงการทางตราดจัดกิจกรรม “รวมใจต้านภัยแล้ง” สนับสนุนรถบรรทุกน้ำออกแจกจ่ายประชาชนที่ประสบปัญหาภัยแล้ง

นายชนิต สากิยะ ผู้อำนวยการแขวงการทางตราด เผยภายหลังปล่อยขบวนรถบรรทุกน้ำออกให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยแล้ง ว่า ตามที่มีพื้นที่ในบางจุดของจังหวัดตราด ประสบปัญหาภาวะจากภัยแล้ง ทางแขวงการทางตราดจึงได้ร่วมกับสำนักงานประชาสัมพันธ์ส่วนภูมิภาค สาขาตราด และสาขาลงร่วมกันจัดกิจกรรม “รวมใจต้านภัยแล้ง” ขึ้น

โดยทางแขวงการทางตราดสนับสนุนรถบรรทุกน้ำ ส่วนสำนักงานประชาสัมพันธ์ส่วนภูมิภาค สาขาตราด และสาขาลง สนับสนุนน้ำประปา เพื่อออกให้ความช่วยเหลือประชาชน ซึ่งทางแขวงการทางตราดได้นำรถบรรทุกน้ำออกให้บริการประชาชนที่ขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค โดยเฉพาะในพื้นที่นอกเขตประปาแล้ว ในหลายหมู่บ้าน ของอำเภอเขาสมิง และอำเภอเมืองตราด

อย่างไรก็ตาม ในช่วงนี้นับว่าเป็นโชคดีของพี่น้องประชาชนโดยเฉพาะชาวสวนผลไม้จังหวัดตราด ที่ในบางพื้นที่มีฝนตกลงมาบ้าง ทั้งนี้ หากประชาชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ที่มีความต้องการให้ทางแขวงการทางตราดนำรถบรรทุกน้ำออกให้ความช่วยเหลือประชาชนสามารถแจ้งความจำนงค์มาที่ แขวงทางตราด หมายเลขโทรศัพท์ 0-3951-8033 หรือสายด่วนกรมทางหลวง 1586 นักวิชาการ ม.เกษตร ชีแนวทางในอนาคต